

ਫੁਲ ਬੈਚ

ਐਸ. ਐਸ. ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ ਜੇ. ਜੇ.

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ- ਅਪੀਲਕਰਤਾ।

ਬਨਾਮ

ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ-ਜਵਾਬਦਾਰ।

ਪੱਤਰ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਨੰ. 1975 ਦਾ 104

12 ਫਰਵਰੀ 1979

**ਪੰਜਾਬ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਐਕਟ (1961 ਦਾ XXV)—ਸੈਕਸ਼ਨ 55 ਅਤੇ 56—
ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਜ਼ਾਬਤਾ (1908 ਦਾ V)—ਸੈਕਸ਼ਨ 34—ਧਾਰਾ 55 ਅਤੇ 56 ਦੇ
ਅਧੀਨ ਹਵਾਲਾ— ਸਾਲਸ—ਕੀ ਭਵਿੱਖੀ ਵਿਆਜ ਦੇਣ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਹੈ—ਧਾਰਾ 34 ਦੇ
ਅਧੀਨ ਸਿਧਾਂਤ—ਕੀ ਲਾਗੂ ਹੈ—ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਵਿਆਜ ਲਈ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਕੋਈ
ਪਟੀਸ਼ਨ ਨਹੀਂ—ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ-ਕੀ ਅਜੇ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਵਿਆਜ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।**

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ 1908 ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਾਲਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਖਿੱਚਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਹ ਧਾਰਾ 55 ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਪੰਜਾਬ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀਜ਼ ਐਕਟ 1961 ਦਾ 56. ਇੱਕ ਵਾਰ ਅਜਿਹਾ ਹੋ ਜਾਣ 'ਤੇ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਲੈਣ ਲਈ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਵੱਲ ਮੁੜਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ! ਸਾਲਸ ਨੂੰ ਭਵਿੱਖ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਦੇਣ ਦਾ ਹੱਕ ਹੈ? ਦਿਲਚਸਪੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੁਣ ਸੋਧੇ ਗਏ ਹਨ, ਸਾਦੇ ਅਤੇ ਅਸਪੱਸ਼ਟ ਹਨ। ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਇੱਕ ਨੰਗੀ ਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਸਾਲਸ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਕਮ 'ਤੇ ਭਵਿੱਖ ਦਾ ਵਿਆਜ ਦੇਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹੈ।

(ਧਾਰਾ 13 ਅਤੇ 14)

ਅਮਰ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, 1975 PLJ 6

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਸੁਰਿੰਦਰ ਨਾਥ ਗੋਇਲ, ਏ ਆਈਆਰ 1960 ਪੰਜਾਬ 623,

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸ਼ੱਕ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਛੱਡਦੀ ਕਿ ਇੱਥੇ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਕਤੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਿਵੇਕ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਾਰਟੀਆਂ ਇਸ ਲਈ, ਤਕਨੀਕੀ ਦਲੀਲ 'ਤੇ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਭਵਿੱਖ

State of Punjab v. Ajit Singh and others (S. S. Sandhwalia, C.J.)
 ਦੇ ਹਿੱਤ ਲਈ ਦਾਅਵਾ ਉਸ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਮਾਨਯੋਗ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਸ੍ਰੀ ਐਸ.ਐਸ. ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ ਅਤੇ ਮਾਣਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਐਸ.ਐਸ. ਦੀਵਾਨ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਵਾਲੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਵੱਲੋਂ 25 ਜੁਲਾਈ, 1978 ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਇੱਕ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਕੇਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਕੇਸ. ਮਾਣਯੋਗ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਸ੍ਰੀ ਐਸ.ਐਸ. ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ, ਮਾਣਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਹਰਬੰਸ ਲਾਲ ਅਤੇ ਮਾਣਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਐਸ.ਪੀ. ਗੋਇਲ ਦੇ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਨੇ ਆਖਰਕਾਰ 12 ਫਰਵਰੀ, 1979 ਨੂੰ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ।

4 ਦਸੰਬਰ, 1974 ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 3198 ਆਫ਼ 1972 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਰਜਿੰਦਰਾ ਨਾਥ ਮਿੱਤਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਦੀ ਧਾਰਾ X ਅਧੀਨ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ।

ਐਸ ਟਿਵਾਣਾ, ਐਡੀ. ਏਜੀ ਪੰਜਾਬ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਐਸ ਸੀ ਸਿੱਬਲ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਐਸ.ਐਸ.ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ, ਸੀ.ਜੇ

(1) ਕੀ ਪੰਜਾਬ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੁਸਾਇਟੀਜ਼ ਐਕਟ, 1961 ਦੀ ਧਾਰਾ 55 56 ਵਿੱਚ ਫਰੈਂਚਾਈਜ਼ ਈਡਰ 1961 ਵਿੱਚ ਐਨੀਟਰਬਿਟਰੇਟਰ ਕੋਲ ਕਾਲਪਨਿਕ ਵਿਆਜ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ, ਇਸਦੀ ਵਸੂਲੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ 'ਤੇ ਇਕੱਲੇ, ਭਾਵੇਂ ਅਰਥਪੂਰਨ, ਸਵਾਲ ਹੈ ਜੋ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਹੈ।

1. ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਅਤੇ ਇਹ ਇਸ ਗੱਲ ਲਈ ਕਾਫੀ ਹੈ ਕਿ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਮੌਜੂਦਾ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ) ਲੈ ਕੇ ਆਏ ਸਨ ਤਾਂ ਜੋ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਿਵਾਦ 'ਤੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਾਲਸੀ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਉਸ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਨਾਲ ਹੀ ਅਪੀਲੀ ਅਤੇ ਸੋਧੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਕਾਫੀ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਰਬੀ ਟਰੇਟਰ ਦੁਆਰਾ, ਅਸਲ ਰਕਮ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਹੋਣ ਤੱਕ ਛੇ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਭਵਿੱਖੀ ਵਿਆਜ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਨਿਆਇਕ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਦਿਆਂ ਉਸਨੇ ਅਮਰ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (1) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ। ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਅਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਆਮ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ-ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇੱਕ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਇਸ ਫੈਸਲੇ

State of Punjab v. Ajit Singh and others (S. S. Sandhwalia, C.J.)

ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੀਮਾ ਵਿੱਚ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਵਕੀਲ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤ ਹਨ ਕਿ ਇੱਥੇ ਇਕੱਲੇ ਚੁਣੌਤੀ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਣ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ, ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਲਸ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਅਤੇ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਵਿੱਚ ਬਰਕਰਾਰ ਹੈ।

(1) 1975 PLJ 6.

2. ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਅੰਤਮ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਇੱਕ ਬਾਈਡਿੰਗ ਉਦਾਹਰਨ ਦੁਆਰਾ ਮੁੱਢੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਰਾਜ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਸਿੱਟੇ ਗਏ ਹਨ, ਫਿਰ ਵੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਭਿੰਨਤਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

3. ਅੰਤਮ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਥਾਵਰਦਾਸ ਫੇਰੂਮਲ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ (2), ਬੋਸ, ਜੇ., ਤਿੰਨ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਲਈ ਬੋਲਦੇ ਹੋਏ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:-

"31. ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ, 1908 ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੀ ਸਮਾਨਤਾ 'ਤੇ "ਮੁਕੱਦਮੇ" ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਵਿਆਜ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਧਾਰਾ 34 ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਸਾਲਸ ਅਰਥ ਦੇ ਅੰਦਰ "ਅਦਾਲਤ" ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕੋਡ ਦਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਡ ਆਰਬਿਟਰਾ ਟੋਰਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ, ਪਰ ਸੈਕਸ਼ਨ 34 ਲਈ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਆਜ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹ, ਪਹਿਲਾਂ, ਪੁਰਸਕਾਰ ਤੋਂ ਵੀ ਸਹੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਿਆ ਸੀ।

4. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸੀ.ਟੀ. A. ਸੀ.ਟੀ. ਮਛੀਅੱਪਾ ਚੇਤਿਆਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸੀ.ਟੀ. ਏ.ਸੀ.ਟੀ. ਸੁਬਰਾਮਨੀਅਮ ਚੇਤਿਆਰ (3), ਬੈਂਚ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰੀਖਣਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਇਹ ਇਸ ਬਾਰੇ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਵਿਆਪਕ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਯੋਗ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਵਿਆਜ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ।

5. ਸਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਉਮਰਾਓ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (4) ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ, ਥਾਵਰਦਾਸ ਫੇਰੂਮਲ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਕੇਸ ਦੇ ਅਜੀਬ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸਮਝਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਵਿਆਜ ਦੇਣ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਚਾਰ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਟ ਸਲਾਨਾ ਜਦੋਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਨੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਲਿਆ ਜਿਸ ਦਿਨ ਉਸਨੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂ ਅਦਾ ਕੀਤੀ।

State of Punjab v. Ajit Singh and others (S. S. Sandhwalia, C.J.)

6. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਫਰਮ ਮਦਨਲਾਲ ਰੋਸ਼ਨ ਲਾਈ ਮਹਾਜਨ ਬਨਾਮ ਹੁਕਮਚੰਦ ਮਿੱਲਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ, ਇੰਦੌਰ (5), ਅਤੇ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਬੰਗੋ ਸਟੀਲ ਫਰਨੀਚਰ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ (6) ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਦੋ ਫੈਸਲੇ ਹਨ, ਜੋ ਹੁਣ ਨਿਰਣਾਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੈਟਲ ਹੁੰਦੇ ਜਾਪਦੇ ਹਨ।

State of Punjab v. Ajit Singh and others (S. S. Sandhwalia, C.J.)

7. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਸੁਰਿੰਦਰ ਨਾਥ ਗੋਇਲ (7) ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ ਨੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਸੀ ਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਅਵਾਰਡ ਦੇਣ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਾਲਸ ਦੁਆਰਾ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਹਿੱਤ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਕੋਲ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ ਨੇ ਅਮਰ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀਜ਼ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਨਿਯੁਕਤ ਸਾਲਸ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਵਿਆਜ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। .

8. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮਥਰਾ ਦਾਸ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (8) ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਨੋਟ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਦੋ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਬਾਅਦ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਉਲਟ ਚੱਲੇ ਸਨ। ਅੰਤਿਮ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣ.

9. ਇਹ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨ ਦਾ ਉਪਰੋਕਤ ਟਕਰਾਅ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਰੈਫਰਿੰਗ ਆਰਡਰ ਵਿੱਚ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਫੁੱਲ ਬੈਚ ਦੇ ਗਠਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ।

10. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਨੁਕਤਾ ਅੰਤਿਮ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇੰਨਾ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਧਾਂਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਂਚ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨਾ ਵਿਅਰਥ ਅਤੇ ਅਯੋਗ ਦੇਵੇਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਫਰਮ ਮਦਨ ਲਾਈ ਰੋਸ਼ਨ ਲਾਈ ਮਹਾਜਨ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਪੁਰਾਣੇ ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ ਹੈ:-

(7) “ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਸਾਲਸ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਪੈਂਡੈਂਟ ਲਾਈਟ ਵਿਆਜ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ। ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਪੈਂਡੈਂਟ ਲਾਈਟ ਵਿਆਜ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 34, ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸੰਦਰਭ ਦੀ ਇੱਕ ਅਨਿਯਮਤ ਮਿਆਦ ਸੀ ਕਿ ਸਾਲਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਰਾਹਤ ਦੇਵੇਗਾ। ਪੈਂਡੈਂਟ ਲਾਈਟ ਦਿਲਚਸਪੀ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਦੀ ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾ ਤਾਂ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਗਰੀਮੈਂਟ ਜਾਂ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1940 ਦੁਆਰਾ ਰੋਕੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਕੋਲ ਪੈਂਡੈਂਟ ਲਾਈਟ

State of Punjab v. Ajit Singh and others (S. S. Sandhawalia, C.J.)

ਵਿਆਜ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(8) ਏਆਈਆਰ 1960 ਪੀ.ਬੀ. 623.

(9) 1975 PLJ 42.

12. ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਏੜੀ 'ਤੇ ਨੋਟਿਓ ਚੱਲਦੇ ਹੋਏ, ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਬੰਗੋ ਸਟੀਲ ਫਰਨੀਚਰ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ:-

“ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਵਿਵਾਦ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਿੱਤ ਦੇ ਸਵਾਲ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ, ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਸਾਲਸ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਸਾਲਸ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸੀ, ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਮਲਿਕ, ਜੋ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫਰਮਾਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਅਵਾਰਡ ਦੀ ਰਕਮ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਦੇਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਹੈ। ਸੰਦਰਭ ਦੀ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮਿਆਦ ਕਿ ਸਾਲਸ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਵਿਆਜ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਰਾਹਤ ਦੇਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੋਈ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਹ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਸਾਲਸੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਸਾਲਸ ਦੁਆਰਾ ਉਹਨਾਂ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਆਜ ਦੇਣ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਾਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਧਾਰਾ 34 ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਵਿਆਜ ਲਈ ਇੱਕ ਫਰਮਾਨ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ,”

*

i

13. ਹੁਣ, ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਉਪਰੋਕਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਵਿਆਖਿਆ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿਚ, ਜੇ ਉਪਬੰਧ ਨਹੀਂ, ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਅਧੀਨ ਸਿਧਾਂਤ ਇਕੋ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿਚ ਬਰਾਬਰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਹੈ। ਇੱਕ ਸਾਲਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ. ਇੱਕ ਵਾਰ ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਲੱਭਣ ਲਈ ਸਿਰਫ ਉਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਵੱਲ ਮੁੜਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸਾਲਸ ਨੂੰ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਵਿਆਜ ਦੇਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੁਣ ਸੋਧੇ ਗਏ ਹਨ, ਸਾਦੇ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹਨ। ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 34(1) ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ:-

"34. ਵਿਆਜ:-(1) ਜਿੱਥੇ ਅਤੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਪੈਸੇ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਕੋਈ ਫਰਮਾਨ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ, ਡਿਕਰੀ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਵਾਜਬ ਸਮਝੇ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਦਰ 'ਤੇ

State of Punjab v. Ajit Singh and others (S. S. Sandhwalia, C.J.)

ਵਿਆਜ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਨਿਰਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮੂਲ ਰਕਮ 'ਤੇ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਅਜਿਹੀ ਮੂਲ ਰਕਮ 'ਤੇ ਨਿਰਣੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵਿਆਜ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਜਿਹੀ ਦਰ 'ਤੇ ਅਗਲੇ ਵਿਆਜ ਦੇ ਨਾਲ ਛੇ ਪ੍ਰਤੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਵੇ ਪ੍ਰਤੀ ਸਲਾਨਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਅਜਿਹੀ ਮੂਲ ਰਕਮ 'ਤੇ ਵਾਜਬ ਸਮਝਦੀ ਹੈ, ਡਿਕਰੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ, ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਸਮਝੇ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ।

14. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਉਪਰੋਕਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਨੰਗੀ ਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਅਧੀਨ ਪਏ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਇੱਕ ਸਾਲਸ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਕਮ 'ਤੇ ਹੋਰ ਵਿਆਜ ਦੇਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹੈ।

15. ਉਪਰੋਕਤ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਸੁਰਿੰਦਰ ਨਾਥ ਗੋਇਲ, (7 ਸੂਪਰਾ), ਅਤੇ ਅਮਰ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, (ਸੂਪਰਾ) ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਹੁਣ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ. ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਨਿਰਣੇ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਓਵਰ-ਰੋਲਡ ਹਨ।

16. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਦਲੀਲ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਅਜੇ ਵੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਾਲਸ ਨੂੰ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਵਿਆਜ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਇਸ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਦਾਅਵਾ ਜਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਅਜੇ ਵੀ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਵਿਆਜ ਨੂੰ ਦੇਣ ਲਈ ਸ਼ਕਤੀਹੀਣ ਹੋਵੇਗਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਯੋਗ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ। ਧਾਰਾ 34 ਦੀ ਭਾਸ਼ਾਈ ਉਮਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸ਼ੱਕ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਛੱਡਦੀ ਕਿ ਇੱਥੇ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਿਵੇਕ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਤਕਨੀਕੀ ਦਲੀਲ 'ਤੇ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੰਨੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਹਿੱਤ ਲਈ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਇਸ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਬੇਲੋੜਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਵੀ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਬਰਾਬਰ ਸਿੱਟਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ।

17. ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਦੋ ਕੋਣਾਂ ਤੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਦੋਵੇਂ ਹੀ ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਆਰਡਰ VII ਨਿਯਮ 7 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵੀ। ਇਹ

State of Punjab v. Ajit Singh and others (S. S. Sandhwalia, C.J.)

ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਰਤੋਂ ਯੋਗ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਵਿਵੇਕ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਖੁਦ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਰੂਪ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਹਰਫੂਲ (9) ਵਿੱਚ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਹੈ:-

“ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਵਿਆਜ ਦੇਣ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਅਖਤਿਆਰੀ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਇਸ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਲਈ ਸ੍ਰੀ ਮਨੋਹਰ ਲਾਈ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਆਰਡਰ VII, ਨਿਯਮ 7, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਸ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਸਹੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਆਮ ਜਾਂ ਹੋਰ ਰਾਹਤ ਮੰਗਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਜੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਉਸੇ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸੋਚ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਮੰਗਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ, ਬੇਸ਼ੱਕ, ਇਸ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਕਿ ਇਹ "ਹੋਰ ਰਾਹਤ" ਮੁਦਈ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਾਹਤ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪੈਸੇ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਾ ਮੰਗੇ ਗਏ ਵਿਆਜ ਨੂੰ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਇੱਕ ਅਸੰਗਤ ਰਾਹਤ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਅਜਿਹਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਵਿਆਜ ਵਿੱਚ ਅਵਾਰਡ ਕਰਨ ਦਾ ਵਿਵੇਕ ਸੀ।

18. ਘੱਟ ਜਾਂ ਘੱਟ ਇਹੀ ਵਿਚਾਰ ਬਲਾਈ ਲਾਈ ਪਾਲ ਬਨਾਮ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ 10) ਵਿੱਚ ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

19. ਗੋਪਾਲਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਪਿੱਲਈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਮੀਨਾਕਸ਼ੀ ਅਯਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ, (11) ਵਿੱਚ ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਵਧੇਰੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਖੋਜਾਂ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਉੱਥੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਮੇਸਨੇ ਦੇ ਮੁਨਾਫੇ ਭਾਵੇਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵਾ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ, ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਨਿਵਾਜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੇਸਨੇ ਦੇ ਮੁਨਾਫੇ ਲਈ ਦਾਅਵਾ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅੰਤਮ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਇਹ ਤਰਕ ਮੈਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ 34 ਦੇ ਅਧੀਨ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਵਿਆਜ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ 'ਤੇ ਵੀ, ਜ਼ਿਆਦਾ ਤਾਕਤ ਨਾਲ, ਬਰਾਬਰ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਸਹਾਇਕ ਦਲੀਲ, ਪਹਿਲਾਂ, ਸਿਰਫ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਹੈ।

(9) ਏਆਈਆਰ 1921 ਲਾਹੌਰ 125

(10) LXX ਕਲਕੱਤਾ ਵੀਕਲੀ ਨੋਟ 363.

State of Punjab v. Ajit Singh and others (S. S. Sandhawalia, C.J.)

(11) ਏਆਈਆਰ 1967 ਐਸਸੀ 156.

20. ਉਪ੍ਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਇਜ਼ਾਜਤ ਦੇਣ ਲਈ ਮੈਂ ਇੱਕ ਕੰਸਟਰੈਕਟ ਹਾਂ .ਪੱਤਰ ਪੋਸਟੈਟ ਅਪੀਲ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਸੋਧਦੇ ਹਨ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਫਰਚਰ ਵਿਆਜ ਦੇਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ। ਇਸ ਸੀਮਤ ਹੱਦ ਤੱਕ, ਅਵਾਰਡ ਦੀ ਗਣਿਤ ਰਕਮ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਲਾਗਤ ਦਾ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਹਰਬੰਸ ਲਾਈ, ਜੇ,—ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਆਈ. ਕੇ. ਐਸ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਡੋਲਮਿਨ